

Software Management Plan

Plan Zarządzania Oprogramowaniem – podstawy, dobre praktyki, narzędzia

Szkolenie finansowane w ramach "Działań na rzecz promowania i zwiększenia świadomości w zakresie Otwartych Danych Badawczych", które stanowią element realizacji programu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” (IDUB) w zakresie podniesienia poziomu jakości działalności naukowej uczelni w ramach Działania I.4 (Działania na rzecz zwiększenia liczby publikacji w prestiżowych czasopismach i wydawnictwach).

- Koncepcja i znaczenie Software Management Plan
- Kluczowe elementy SMP i ich rola
- FAIR4RS
- Narzędzia i praktyki

Software Management Plan (SMP)

Software Management Plan (SMP) to dokument opisujący, w jaki sposób konkretny projekt oprogramowania /badawczego/ będzie:

- ✓ Rozwijany i utrzymywany – strategia tworzenia, aktualizacji i wspierania kodu
- ✓ Licencjonowany i publikowany – wybór licencji i kanały dystrybucji
- ✓ Dokumentowany dla użytkowników – instrukcje instalacji, użytkowania
- ✓ Archiwizowany i utrzymywany długoterminowo

- SMP opracowywany jest na początku projektu razem z DMP.
- Obecny i kluczowy w całym Cyklu zarządzania danymi / tam gdzie występuje oprogramowanie/
- **SMP to żywy dokument**, który ewoluuje wraz z projektem i powinien być regularnie aktualizowany.

Practical guide to Software Management Plans: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7589725>

Miejsce SMP w Research Data Management Lifecycle

PLAN

Definiuje strategię zarządzania oprogramowaniem na całą długość projektu.

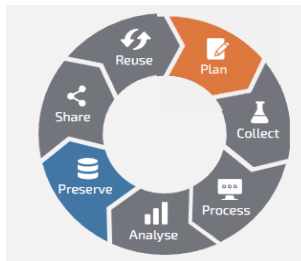
COLLECT

Może być aktualizowany – gdy oprogramowanie jest faktycznie rozwijane, mogą pojawić się nowe wymagania (np. nowe narzędzia, zmiany w zespole)

PROCESS & ANALYZE

Wspiera jakość – określa standardy testowania, dokumentacji i wersjonowania, które są stosowane w trakcie analizy.

PRESERVE & SHARE

SMP określa sposób archiwizacji, DOI, licencjonowania i ogólnego udostępniania oprogramowania.

SMP (Software Management Plan) porządkuje cały cykl życia oprogramowania: od pomysłu, przez rozwój i udostępnienie, po utrzymanie i wycofanie. Zwiększa jakość, dostępność i ponowne wykorzystanie kodu, a więc również przejrzystość i powtarzalność badań

- **SMP to nie biurokracja** – to praktyczne narzędzie do lepszego zarządzania oprogramowaniem
- **SMP wspiera produktywność** – gdy oprogramowanie jest dobrze udokumentowane i archiwizowane, wyniki mają szansę być powtarzalne
- **SMP pomaga wdrożyć najlepsze praktyki** podczas tworzenia oprogramowania i zapewnia, że będzie ono dostępne oraz możliwe do ponownego użycia w krótkim i dłuższym okresie
- **SMP przyczynia się do odtwarzalności** wyników badań
- **SMP dotyczy KAŻDEGO** oprogramowania – zarówno prostych skryptów, jak i rozbudowanych aplikacji
- **SMP ewoluuje** – początkowy plan może być prosty (8 pytań), a następnie rozbudowywany

SMP uzupełnia DMP – razem tworzą pełną strategię badawczą dla projektu

8 pytań stanowi „minimum SMP” – zestaw, na który powinien umieć odpowiedzieć każdy zespół tworzący oprogramowanie badawcze, niezależnie od skali projektu.

➤ 1 Jakie oprogramowanie będziesz tworzyć/rozwijać?

Jaki problem rozwiązuje, jaka jest jego główna funkcja i w jakim kontekście badawczym będzie używane?

Typ: skrypt, biblioteka, narzędzie CLI, aplikacja webowa, workflow.

Zakres: prototyp na czas projektu czy oprogramowanie o znaczeniu długoterminowym?, dedykowane dla danego badania i danych

Języki i technologie: np. Python + R + Docker – istotne dla późniejszej interoperacyjności.

➤ 2 Kim są docelowi użytkownicy?

Czy oprogramowanie jest tylko „dla mnie”, dla zespołu, dla szerszej społeczności naukowej, czy „dla każdego”?

Poziom umiejętności: programiści, analitycy danych, naukowcy, „zwykli ludzie”

Dziedziny: biomedycyna, inżynieria, nauki społeczne

Czy przewidujesz zewnętrznych współtwórców?

➤ 3 Jak udostępnisz oprogramowanie?

Gdzie będzie dostępny kod lub pakiety (repozytorium, platforma), na jakiej licencji i w jakiej formie (kod źródłowy, paczki, aplikacja/narzędzie web)

Repozytoria: GitHub, GitLab, instytucjonalny Git,

Licencje: MIT, Apache-2.0, GPL – kompatybilność z wymogami grantodawców.

➤ 4 Jak oprogramowanie przyczyni się do realizowanych badań?

Jaką wartość naukową wnosi, jakie zagadnienia badawcze rozwiązuje, jakie ograniczenia usuwa?

8 pytań stanowi „minimum SMP” – zestaw, na który powinien umieć odpowiedzieć każdy zespół tworzący oprogramowanie badawcze, niezależnie od skali projektu.

➤ 5 Jak będziesz mierzyć wkład/znaczenie oprogramowania?

Jakie wskaźniki wykorzystasz, aby ocenić użycie i wpływ oprogramowania?

Miary ilościowe: cytowania w publikacjach, pobrania pakietu, znaczniki ilościowe na GitHubie.
Wykorzystanie w innych projektach.
Czy raportowanie jest konieczne i potrzebne?

➤ 6 Jak będziesz wspierać użytkowników?

Jaką dokumentację, kanały kontaktu i procedury wsparcia zapewnisz?

Dokumentacja użytkownika: README, tutorial
Kanały wsparcia: issue tracker, dyskusje, e-mail
Polityka wsparcia: jaki jest deklarowany poziom wsparcia po zakończeniu projektu i czy jest konieczny?
README to minimum

➤ 7 Jak Twoje oprogramowanie jest powiązane...?

Jakie są zależności od innych bibliotek, usług i danych oraz jak oprogramowanie powiązane jest z publikacjami i zbiorami danych?

Zależności od bibliotek i usług (np. bazy danych, REST API) oraz ich licencje.
Powiązania z danymi: jakie zbiory danych wymagane są do działania, jak są wersjonowane i cytowane.
Powiązania z publikacjami i innym oprogramowaniem

➤ 8 Jak zapewnisz długoterminową dostępność i archiwizację?

Gdzie zarchiwizujesz oprogramowanie, jak zadbasz o wersjonowanie i identyfikatory i dostępność długoterminową?

Archiwa: Zenodo (publikacja, wersje i DOI), instytucjonalne repozytoria (Research Software Directory), Software Heritage.
Wersjonowanie: tagi w Git, opis zmian (CHANGELOG, release notes)

Wymagania dla SMP

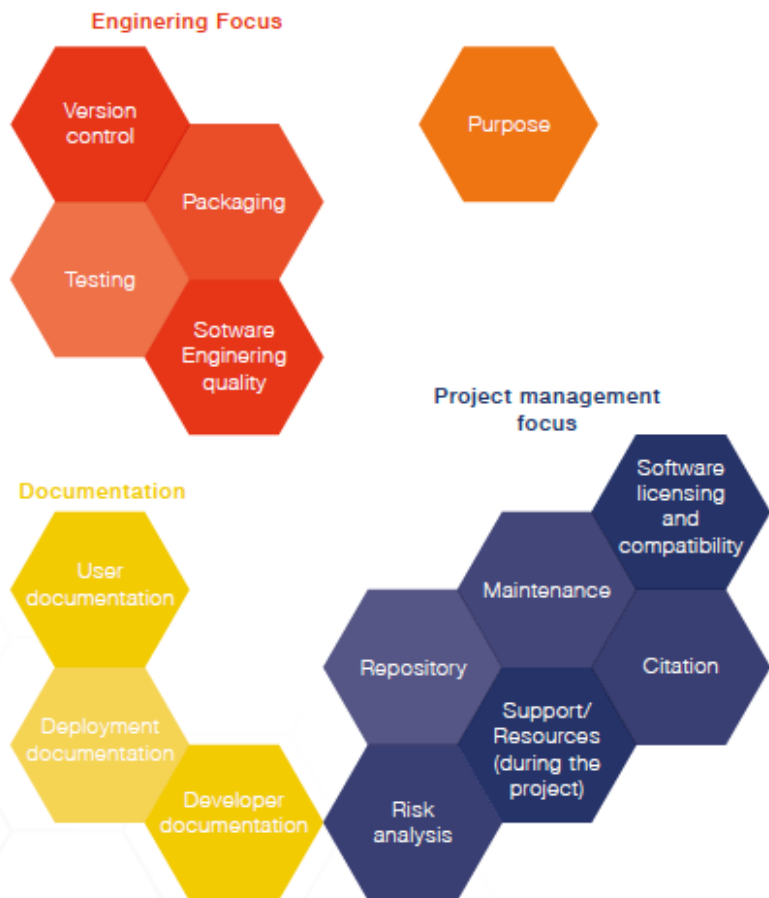

Figure 1. Software Management Plan requirements grouped by their focus.

✓ **Cel (Purpose) i kontekst użycia**

Krótki opis oprogramowania: co robi, jaki problem rozwiązuje, dla kogo jest przeznaczone i jakie ma ograniczenia.

✓ **Wersjonowanie i jakość (Version control, Testing, Software engineering quality)**

Zastosowanie systemu kontroli wersji (np. Git), strategia tagowania/releasów, podstawowe testy, zasady przeglądu kodu.

✓ **Licencjonowanie i kompatybilność (Software licensing and compatibility)**

Wybór licencji, zgodność z innymi licencjami, zależności, polityka ponownego użycia, zgodność z wymaganiami instytucji finansujących

✓ **Cytowanie i uznanie (Citation, Software compatibility)**

Zapewnienie sposobu cytowania (np. CITATION.cff, DOI), powiązanie z publikacjami i danymi badawczymi

✓ **Dokumentacja (User, Developer, Deployment documentation)**

Dokumentacja użytkownika (README, podręcznik), dokumentacja wdrożeniowa (jak uruchomić/instalować), dokumentacja deweloperska (jak rozwijać, struktura kodu).

✓ **Repozytorium i archiwizacja (Repository, Packaging, Preservation)**

Wybór repozytorium (GitHub/GitLab), sposób pakowania (pakiety, kontenery), miejsce i forma archiwizacji długoterminowej (Zenodo, Software Heritage).

✓ **Wsparcie, zasoby, utrzymanie (Support/Resources, Maintenance)**

Plan wsparcia użytkowników, kto odpowiada za projekt, jaki jest poziom wsparcia i przez jaki czas; dostępne zasoby (czas, ludzie, infrastruktura).

✓ **Zarządzanie ryzykiem (Risk analysis)**

Identyfikacja głównych ryzyk (brak personelu, zależności, infrastruktura, bezpieczeństwo, koszty)

Findability

Oprogramowanie i jego metadane muszą być łatwe do znalezienia dla ludzi i maszyn

- Unikalne, trwałe identyfikatory (DOI)
- Bogate metadane (CodeMeta)
- Rejestracja w repozytoriach (Zenodo, GitHub)

✓ SMP: Pytanie 3 (Jak udostępnisz?) + Pytanie 8 (Gdzie zdeponujesz?)

Interoperability

Oprogramowanie powinno współdziałać z innymi narzędziami i danymi

- Metadane w standardowych formatach (JSON-LD, RDF)
- Udokumentowane deklaracje zależności (requirements.txt)
- Zgodność ze standardami dziedzinowymi (Bioschemas)
- Interfejsy publiczne i dokumentacja API

✓ SMP: Pytanie 7 (relacje, powiązania)

Accessibility

Oprogramowanie musi być łatwo dostępne

- Jasne warunki licencji (MIT, Apache, GPL)
- Dostęp przez standaryzowane protokoły (HTTP, Git)
- Archiwizacja długoterminowa (Software Heritage, Zenodo)
- Dokumentacja dla instalacji i użycia (README)

✓ SMP: Pytanie 3 (licencjonowanie) + Pytanie 6 (wsparcie)

Reusability

Oprogramowanie powinno być zrozumiałe, modyfikowalne i mieć możliwość ponownego użycia

- Bogate metadane opisujące funkcjonalność
- Dokumentacja deweloperska i kodu
- Informacje o cytowaniu (CITATION.cff)
- Jasne warunki licencji i referencje do zależności

✓ Pytania 4–6 (wpływ, pomiary, wsparcie) + dokumentacja

SMP odpowiada na pytania, które bezpośrednio wspierają osiągnięcie zasad FAIR4RS w konkretnym projekcie.

SMP Decision Tree

url: <https://smp.research.software/>

Git: <https://github.com/SS-NES/docassemble-SMPDecisionTree>

Interaktywne narzędzie stworzone przez [Netherlands eScience Center](#), które przeprowadza przez serię pytań wraz ze wskazówkami w celu opracowania spersonalizowanego Software Management Plan.

- Dokument zawiera rekomendacje dotyczące praktyk, narzędzi i zasobów
- Plan można dowolnie edytować, aktualizować oraz eksportować

Software Management Plan

Introduction

Name & Purpose

▼ Scope

Access

Reuse

Users

Community

▼ Software Management

Authors

Ownership

Context

Citation

Versioning

License

Documentation

Maintenance

Sustainability

Support

Quality

Packaging

Risks

DMP

Hi!

Welcome to the Software Management Plan (SMP) Decision Tree!

We will ask you some questions about your research software. Based on your answers, we will suggest the most relevant best practices and some relevant resources and examples on how to implement them.

When completed, you can download an overview of your answers as your SMP. This can serve as reference for yourself and as an overview for any technical support staff you may consult with later.

💡 Note that many of the questions are optional. It's fine if you don't answer these yet. However, we urge you to at least consider their benefit to your software. Having an answer to all of them at some point may well improve the impact of your software.

Let's do this!

CodeMeta Generator

url: <https://codemeta.github.io/codemeta-generator>

Narzędzie webowe do tworzenia pliku CodeMeta.json – standardowego formatu metadanych dla oprogramowania. Plik CodeMeta umożliwia opisanie oprogramowania w sposób zrozumiały dla maszyn i ludzi (JSON-LD).

CodeMeta Generator v3.0

Most fields are optional. Mandatory fields will be highlighted when generating CodeMeta.

The software itself Name My Software the software title Description My Software computes ephemerides and orbit propagation. It has been developed from early '80. Creation date YYYY-MM-DD First release date YYYY-MM-DD License(s) LGPL-3.0-or-later from SPDX License List; type or select from the list, one by one	Discoverability and citation Unique identifier 10.151.xxxxx such as ISBNs, GTIN codes, UUIDs, etc. see https://schema.org/identifier Application category Astronomy Keywords ephemerides, orbit, astronomy separated by commas (,) Funding PRA_2018_73 grant funding software development Funder Università di Pisa organization funding software development Authors and contributors can be added below	Development community / tools Code repository git+https://github.com/You/RepoName.git Continuous integration https://travis-ci.org/You/RepoName Issue tracker https://github.com/You/RepoName/issues Related links https://www.example.com https://www.example.org URL(s), one URL per line	Run-time environment Programming language C#, Java, Python 3 separated by commas (,) Runtime platform .NET, JVM separated by commas (,) Operating system Android 1.6, Linux, Windows, macOS separated by commas (,) Other software requirements https://www.python.org/downloads/release/python-3130/ https://github.com/psf/requests URL(s), one URL per line	Current version of the software Version number 1.0.0 Release date YYYY-MM-DD Download URL https://example.org/MySoftware.tar.gz Release notes Change log: this and that; Bugfixes: that and this.
--	--	--	---	---

Editorial review Reference publication https://doi.org/10.1000/xyz123 Review aspect Object facet Review body Review about my software.	Additional information Development status see www.repostatus.org for details Is source code of Bigger Application Is part of https://The.Bigger.Framework.org
--	---

Authors
[Add one](#) [Remove last](#)

Contributors
Order of contributors does not matter.
[Add one](#) [Remove last](#)

[Generate codemeta.json v3.0](#) [Generate codemeta.json v2.0](#) [Reset form](#) [Validate codemeta.json](#) [Import codemeta.json](#) [Download codemeta.json](#)

CITATION.cff

url: <https://citation-file-format.github.io/>

url [generator] <https://citation-file-format.github.io/cff-initializer-javascript>

Tekstowy plik opisujący jak cytować oprogramowanie. Umieszczany w głównym katalogu repozytorium.

Wspierany przez:

- ✓ GitHub
- ✓ Zenodo
- ✓ Zotero
- ✓ Software Heritage

This is an example of a simple CITATION.cff file:

```
cff-version: 1.2.0
message: "If you use this software, please cite it as below."
authors:
  - family-names: Druskat
    given-names: Stephan
    orcid: https://orcid.org/1234-5678-9101-1121
title: "My Research Software"
version: 2.0.4
identifiers:
  - type: doi
    value: 10.5281/zenodo.1234
date-released: 2021-08-11
```


GitHub

url: <https://github.com/>

Platforma kontroli wersji, która wspiera wiele elementów SMP:

- ✓ Repozytorium – centralny punkt dostępu do kodu
- ✓ Issues – system śledzenia problemów i wsparcia
- ✓ Releases – publikacja wersji
- ✓ README – dokumentacja dla użytkowników
- ✓ Contributing guide – instrukcje dla współtwórców
- ✓ License – deklaracja licencji
- ✓ Actions (CI/CD) – automatyczne testy

```
repo/
├─ README.md           # Dokumentacja użytkownika
├─ CONTRIBUTING.md     # Jak współtworzyć
├─ LICENSE             # Licencja
├─ CITATION.cff        # Jak cytować
├─ codemeta.json       # Metadane
├─ requirements.txt     # Zależności
├─ .github/
│   └─ workflows/
│       └─ tests.yml    # CI/CD (testowanie)
└─ docs/               # Dokumentacja rozszerzona
```


Software Heritage – Uniwersalne Archiwum Kodu

URL: <https://www.softwareheritage.org/>

Software Heritage to globalne, otwarte archiwum kodu źródłowego, którego celem jest długoterminowe gromadzenie, ochrona i udostępnianie oprogramowania jako części światowego dziedzictwa cyfrowego. Projekt zbiera publicznie dostępny kod z wielu platform (m.in. GitHub, GitLab, Bitbucket, ekosystemy pakietów), zapisując zarówno pliki źródłowe, jak i pełną historię wersji.

Kluczowe funkcje:

- ✓ Automatyczne archiwizowanie publicznych repozytoriów
- ✓ Gwarancja dostępu – nawet jeśli GitHub upadnie
- ✓ Trwały identyfikator (SWHID) dla każdego commit'a/dla każdej wersji
- ✓ Przeglądanie historii kodu bez dostępu do oryginalnego repozytorium

SoftwareHeritage Archive

Save code now

Enter a SWHID

You can contribute to extend the content of the Software Heritage archive by submitting an origin save request. To do so, fill the required info in the form below:

Origin type: git (dropdown)

Origin url: (input field)

Submit

Help | Browse save requests

A "Save code now" request takes the following parameters:

- **Origin type:** the type of software origin. Currently, the supported types are:
 - **git**, for origins using Git
 - **hg**, for origins using Mercurial
 - **svn**, for origins using Subversion
 - **cvs**, for origins using CVS
 - **bzr**, for origins using Bazaar
 - **tarball**, for tarball origins (supported formats: `.jar`, `.tar`, `.tar.bz2`, `.tar.gz`, `.tar.lz`, `.tar.xz`, `.tar.zst`, `.zip`)
- **Origin URL:** the URL of the remote repository for the software origin or the URL for downloading a tarball.

In order to avoid saving errors from Software Heritage, you should provide the clone/checkout URL as given by the provider hosting the software origin. It can easily be found in the web interface used to browse the software origin. For instance, if you want to save a **git** origin into the archive, you should check that the command `$ git clone <origin_url>` does not return an error before submitting a request.

Once submitted, your save request can either be:

- **accepted:** a visit to the provided origin will then be scheduled by Software Heritage in order to load its content into the archive as soon as possible
- **rejected:** the provided origin URL is blacklisted and no visit will be scheduled
- put in **pending** state: a manual review will then be performed in order to determine if the origin can be safely loaded or not into the archive

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

SMP - Narzędzia

Research Software Directory

URL: [Software | Research Software Directory/](#)

Repozytorium Oprogramowania Badawczego

● Research Software Directory

Q Search or jump to... Ctrl K

Software Projects Organisations Communities News

Feedback ▾ Sign in

Show your research software to the world

The [Research Software Directory](#) is designed to show the impact research software has on research and society. We stimulate the reuse of research software and encourage proper citation to ensure researchers and RSEs get credit for their work.

1066 Software packages registered

352 Projects registered

529 Organisations contributed

2134 Contributors to research software

27994 Mentions of research software

- Martinez-Ortiz, C., Martinez Lavanchy, P., Sesink, L., Olivier, B. G., Meakin, J., de Jong, M., & Cruz, M. (2023). Practical guide to Software Management Plans (1.1). Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.7589725>
- The Software Sustainability Institute. (2018). Checklist for a Software Management Plan (1.0). Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.2159713>
- Chue Hong, N. P., Katz, D. S., Barker, M., Lamprecht, A.-L., Martinez, C., Psomopoulos, F. E., Harrow, J., Castro, L. J., Gruenpeter, M., Martinez, P. A., Honeyman, T., Struck, A., Lee, A., Loewe, A., van Werkhoven, B., Jones, C., Garijo, D., Plomp, E., Genova, F., ... RDA FAIR4RS WG. (2022). FAIR Principles for Research Software (FAIR4RS Principles) (1.0). Zenodo. <https://doi.org/10.15497/RDA00068>
- Barker, M., Chue Hong, N.P., Katz, D.S. et al. Introducing the FAIR Principles for research software. Sci Data 9, 622 (2022). <https://doi.org/10.1038/s41597-022-01710-x>
- Grossmann, Y.V., Lanza, G., Biernacka, K., Hasler, T. and Helbig, K. (2024) Software Management Plans – Current Concepts, Tools, and Application. Data Science Journal, 23:43, 1-16. DOI: <https://doi.org/10.5334/dsj-2024-043>
- [Software Sustainability Institute](#)
- [The Turing Way](#)
- [Centrum Kompetencji Otwartej Nauki Biblioteka PG](#)

Szkolenie finansowane w ramach "Działań na rzecz promowania i zwiększenia świadomości w zakresie Otwartych Danych Badawczych", które stanowią element realizacji programu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” (IDUB) w zakresie podniesienia poziomu jakości działalności naukowej uczelni w ramach Działania I.4 (Działania na rzecz zwiększenia liczby publikacji w prestiżowych czasopismach i wydawnictwach).